

Nejen britský hlavolam

Miloš Balabán

Ministr zahraničí Lubomír Zaorálek v rozhovoru pro sobotní Právo označil odchod Velké Británie z EU za její neúspěch, neštěstí a tragédii. Dá se to tak říci. Ve chvíli, kdy se Evropa střetává s masou vnitřních a vnějších problémů, je geopoliticky oslabována. Může si odečíst šestnáct procent HDP a 64 miliónů obyvatel. A také druhý nejvyšší příspěvek do rozpočtu EU po Německu v objemu 21,4 miliardy eur.

Takovou ztrátu bude nutné pokrýt, což nemusí být jednoduché. Náměstek německého ministra financí Jens Spahn již prohlásil, že je nutné snížit rozpočet EU a tvrději kontrolovat výdaje z unijních strukturálních fondů.

Horší než ztráty ekonomické jsou ztráty politické. Z exkluzivního klubu, za který se EU může označovat a kam není vůbec jednoduché se dostat, o čemž víme své, se jen tak nevystupuje. Británie ukázala, že to navzdory „logice“ jde. Uchazeče o členství, jakkoliv Unie nemá v plánu své rozšíření v dohledné budoucnosti, to znejišťuje. A tři hlavní geopolitičtí konkurenti evropského projektu museli po britském ne Unii nutně zbystřit. Donald Trump si už k EU řekl své a rozhodně ji nepotěšil. Rusku objektivně musí oslabená Unie vyhovovat.

Čína se k tomu postaví asi nejvíce pragmaticky. Důvod je prostý: od roku 2000 do roku 2016 dosáhl kumulativní objem čínských investic v Británii 25,6 miliardy eur, což je nejvíc v rámci EU, kam Británie ještě zatím patří (v Německu je to o sedm miliard méně).

Mnohé investice tam jistě šly s předpokladem, že Británie je součástí jednotného evropského trhu. To přestane zanedlouho platit.

Británii ovšem na Číně hodně záleží, což ukázala vpravdě „královská“ návštěva čínského prezidenta Si Ťin-pchinga v říjnu 2015, která měla podpořit strmě rostoucí obchodní vztahy. V každém případě se od úrovně vztahů s Čínou odvine i postavení Británie v globální politice poté, co opustí Evropskou unii.

Pro ni ale nyní začínají dva roky složitého vyjednávání o podmínkách exitu. S ohledem na vzájemnou ekonomickou provázanost se dají očekávat i konfliktní situace. Unii to může svazovat ruce ve chvíli, kdy bude nucena řešit vztahy s Tureckem, ukrajinskou slepou uličku a situaci na Blízkém východě. Hlavně jsou ale před námi francouzské prezidentské volby. Vyhneme se dalšímu neúspěchu, neštěstí a tragédii? Uvidíme sedmého května večer.